

Насилје нема оправдање

Добробит од интернета је велика ако се користи на прави начин – најважније је да научимо децу да непожељно понашање може имати негативне последице и да је анонимност на интернету само привид

Масовно коришћење интернета носи са собом и велике ризике. Ко, када и како реагује када се десил електронско насиље? Циљ овогодишње Недеље ненасиља у Основној школи „Милан Ракић“ на Новом Београду је био да сви заједно (наставници, родитељи и ученици) покушамо да научимо да се на интернету одговорно понашамо, тј. да се преузму све доступне мере заштите како бисмо били безбеднији и спокојнији, јер, уосталом, то подразумева дигитална писменост. У едукацији нам је помогао нови приручник Министарства просвете, науке и технолошког развоја „Дигитално насиље – превенција и реаговање“ и Педагошко друштво. Превенцији и интервенцији у ситуацијама дигиталног насиља је била посвећена и трибина за представнике тимова за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања.

Недеља ненасиља је отворена заједничком активностима ученика – требало је да пошаљу електронским путем позитивне поруке једни другима, а неке су се нашле и на сајту школе – заједничке фотографије, поздраве, музичке поруке, селфи...

А онда, као и обично – спортом против насиља, уследило је шаховски турнир за ученике млађих разреда. Играло се на 25 таблица у двористишту школе, и ученици и наставници, а као гост учесник је играо Мирослав Боснић, шаховски интернационални мајстор. Овом приликом је промовисан шах као изборни предмет.

У програмске активности су били укључени ученици свих разреда и Ученички парламент, који је радио на осмишљавању програма. Један од предлога ученика је да петак буде Дан без мобилног телефона за све у школи. Одржани су родитељски састанци, Савет родитеља, а да би ова недеља била што ефектнија, позвани су гости из других школа и представници МУП-а, Центра за социјални рад, Групе за заштиту од насиља и дискриминације и Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Центар за развој неформалног образовања грађана гостовао је са изложбом фотографија „Воли да не боли“, настала у оквиру пројекта „Насилје нема оправдање“. Деци су биле изложене фотографије на којима су представљене разне ситуације насиља, али и ненасиља. У госте је дошла и драмска секција Основне школе „Лаза Костић“ с представом „Три слике из ђачког живота“.

Пример коришћења савремених технологија у изради домаћег задатка је и филм „Други светски рат“, који су снимиле ученице осмог разреда мобилним телефоном. Оне су се потписале као главне глумице, сценаристкиње, режисерке и монтажерке. Неколицина ученика осмих разреда направила је презентацију „Како користити друштвене мреже“.

На Наставничком већу и Савету родитеља наставници интервенцију обрадили су тему „Улога наставника и родитеља у превенцији дигиталног насиља“. Представници МУП-а су за

НЕДЕЉА НЕНАСИЉА

Као превентивна активност на спречавању насиља, у Основној школи „Милан Ракић“ на Новом Београду већ пету годину организују Недељу ненасиља – тема која је у данашње време нарочито актуелна. Главна тема ове године је било електронско насиље. Дефинишемо га као коришћење дигиталне технологије (интернета и мобилних телефона) како би се друга особа узнемирила, повредила, понизила, нанела јој се штета.

Ученике старијих разреда држали предавања на тему „Сајбер насиље и друштвене мреже“. За представнике тимова за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања новобеоградских школа организована је трибина на тему „Превенција и реаговање школе у ситуацијама дигиталног насиља“. Представнице Групе за заштиту од насиља и дискриминације су изнеле податке најновијих истраживања у Србији.

Зајучак се намеће: неопходна је континуирана и квалитетна сарадња с родитељима и подучавање деце да се у виртуелном свету према другима понашају с поштовањем као и у свакој другој комуникацији, да добро размисле пре него што неки садржај поставе на интернет, јер он више није њихов и не знају где све постоје његови трагови иако су га изборисали. Исти тако, треба бити опрезан и не делити с непознатима неке информације, али и заштитити се и реаговати када се примећује да је неко наслан или пак трпи насиље на интернету. Иако одрасли имају привид да се деца у овом дигиталном свету много боље сналазе од њих, не смемо заборавити да одрасли много више од њих знају о животу и да је подршка и помоћ одраслих и овде преко потребна.

Родитељи треба да уче с децом и од деце о могућностима свих дигиталних медија, да знају шта деца користе и на који начин. Добробит од интернета је велика ако научимо да га користимо на прави начин, а најважније је да научимо децу да ће од непожељног понашања имати негативне последице и да је анонимност на интернету само привид, а да се до података о томе шта радимо или смо радили на друштвеним мрежама лако може доћи.

Марина Бунчић
ОШ „Милан Ракић“, Нови Београд

Куће у облику људског длана

Какво су облика основе куће Лепенског Вира? Да ли ће неке претпоставке узбуркати научну јавност или не, некада је мање важно – битно је показати како се тежњом за иновацијама у раду неке нове ствари и откривају, али и бити спреман да се претпоставка аргументовано одбрани

Све је почело припремом за двочас из предмета Примена рачунара у грађевинарству (друга година, грађевински техничари), где ученици овладавају радом у програмском језику AutoCAD. Наставна јединица: Услугне команде у AutoCAD-у (мерење површине, дужине, полупречника, угла... на цртежу). Приликом реализације двочаса применили смо неке иновације. Повезали смо с овим наставним предметом и предмет Историја архитектуре (друга година), тако што сам осмислила задатак у којем ћемо цртају основу куће Лепенског Вира, а затим на том цртежу применити услугне команде у AutoCAD-у. А како би се све повезало с реалним животним окружењем, у водном делу часа, на макети куће Лепенског Вира, требало је показати све карактеристике еколошке градње, које су и данас актуелне због енергетске ефикасности објеката и уштеде енергије. Кућа је грађена од природних, еколошких материјала, а камени под са урађеним подним огњиштем био је нека врста подног грејања.

Једна од новина су и два филма за двочас у веб алату Screencast-o-matic. Први филм приказује путем цртања у AutoCAD-у поступак градње куће Лепенског Вира: <https://www.youtube.com/watch?v=RO-151rZZPI&feature=youtu.be> – користи се на првом часу за повезивање с претходним градивом из датог предмета. Филм такође повезује градиво и с дру-

РАЗВОЈ ДИВЕРГЕНТНОГ И КРЕАТИВНОГ МИШЉЕЊА

Уколико покушавамо да уводимо иновације у свој рад, осим задолжљивости које ћемо поделити са ученицима због једног занимљивог и другачијег часа, можемо бити награђени и неким новим сазнањем или, у овом случају, чак и открићем, претпоставком која не постоји у стручној јавности. Свакако, потребно је нову претпоставку и одбранити смисленим чињеницама, што је овде и учињено. Да ли је претпоставка тачна, то не можемо сигурно доказати јер се односи на период од пре 9000 година, али свакако доприноси развоју дивергентног и креативног мишљења.

гим предметом: Историја архитектуре, јер се црта основа куће која припада нашем културно-историјском наслеђу. Други филм приказује како се примењују услугне команде у AutoCAD-у на нацртаној основи куће Лепенског Вира (<https://www.youtube.com/watch?v=xrhezFn1DxA>) и користити се на другом часу за обраду нове наставне јединице. Први филм је на YouTube под именом Цртање куће Лепенског Вира, а други под именом Услугне команде у AutoCAD-у.

Припремљени су и наставни листови са задацима које користе ученици за цртање и усвајање градива – задаци су поуређани по сложености и бодовани тако да ученик може сам да процени своје знање и упише оцену. Подстичу се да дају више решења и идеја на постављени проблем, а лакше уче ако су проблеми из природног окружења него ако су измишљени. Потребно је развијати оригиналност у размишљању и отвореност према новим искуствима и идејама. Сматра се да је дивергентно мишљење креативно, док је конвергентно усмерено ка знању. Међутим, то су повезани феномени, јер је и за креативно стваралаштво потребна одређена количина чињеничног знања.

Први корак у развијању дивергентног мишљења јесте да се препозна проблем и постави питање које може довести до различитих решења. У конкретном случају, питање гласи: Каког су облика основе куће Лепенског Вира? Званична стручна јавност каже да су у облику испупченог трапеза – трапезоида или зарубљеног кружног исечка. Да ли постоји још неке решење?

Прво, навешћемо чињенице које су познате. Основа куће Лепенског Вира је трапезоидне основе, с каменим, правоугаоним огњиштем у средини у коме се чувао жар, док се ватра ложила испред, између косих камених блокова. Око огњишта су поређани карактеристични симболи од камена, увек врхом окренутим према огњишту. Камени под је од заливеденог, дрвеног кречњака, као на слици.